

okolje e prostor

uvodnik

Funkcije mokrišč za življenje in razvoj

V iranskem mestu Ramsar je bila 2. februarja 1971 podpisana Konvencija o mokriščih mednarodnega pomena, bolj poznana kot Ramsarska konvencija. Konvencija poudarja potrebo po ohranjanju vseh mokrišč, njihovih funkcij in biotske raznovrstnosti ter njihovi preudarni rabi. Pred 35 leti je mednarodna javnost potrdila, da zaradi uničevanja in spreminjanja teh ekosistemov izginjajo tudi živali, predvsem vodne ptice, ki so nanje življenjsko vezane. Stalni odbor Ramsarske konvencije je zato 2. februar proglašil za **svetovni dan mokrišč**.

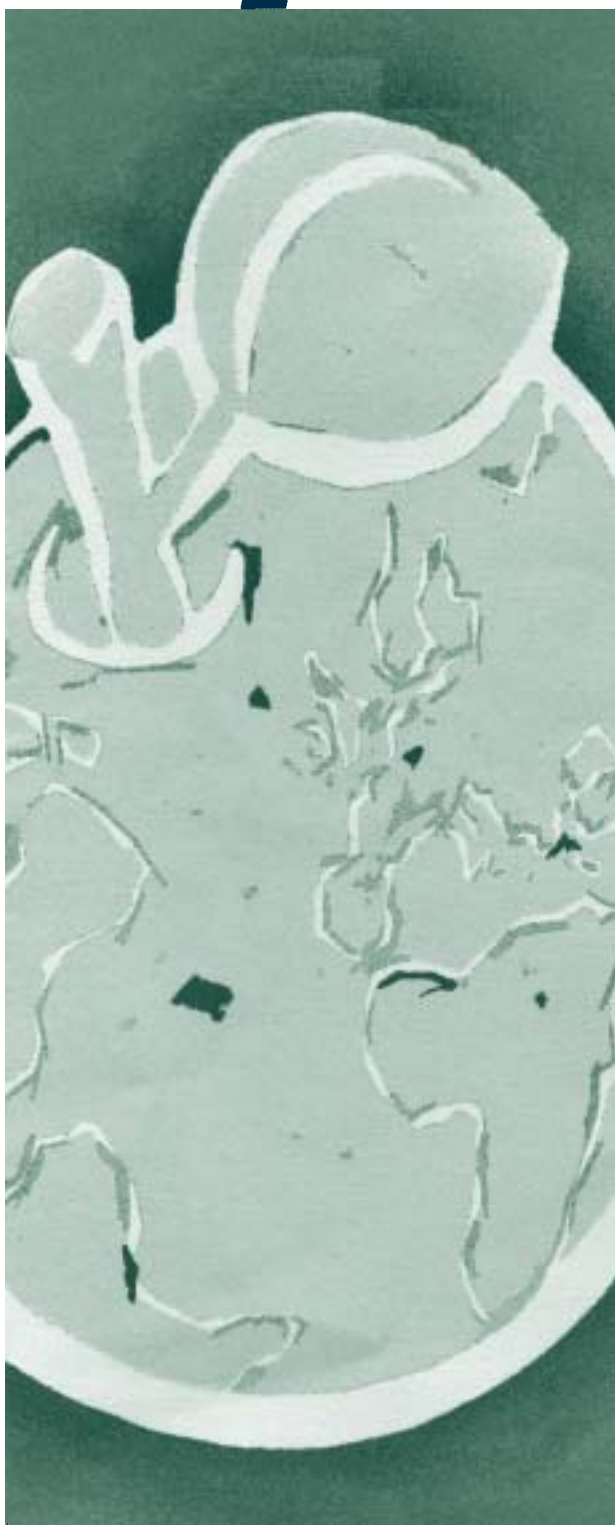
Mednarodna javnost spoznava, da z mokrišči izgublamo številne funkcije, ki jih ta opravljajo za človeka (zagotavljanje zaloga pitne vode, ohranjanje vode v pokrajini, prečiščevanje izcednih voda), mokrišča pa so tudi območja rekreacije in lokalno uravnavajo ekstremne pojave. Zavedati se moramo, da so mokrišča izredno občutljivi ekosistemi, človekova zloraba pa jih lahko hitro uniči ali oropa njihovega bogastva in funkcij. V petletnem svetovnem projektu (*Millenium Ecosystem Assessment*), ki je vključil več kot 1000 znanstvenikov in se je končal lansko pomlad, so ugotovili, da so mokrišča biotsko med najbogatejšimi ekosistemi, so pa tudi najbolj ogroženi ekosistemi.

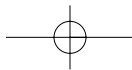
Letošnji 2. februar naj bi s sloganom *Funkcije mokrišč za življenje in razvoj* poudaril biotsko raznovrstnost in pomen teh območij za delovanje naravnih in antropogenih sistemov, predstavil njihov pomen za naravo in človeka, predvsem z vidika strateško pomembnega bogastva vsakega naroda - pitne vode in zagotavljanja hrane. Na 9. konferenci skoraj 150 držav pogodbenic Ramsarske konvencije lani v Kampali je bil poudarjen pomen dialoga in skupnega medsektorskega reševanja problemov na ravni posameznih držav, a tudi v mednarodnih povodjih. Slovenija je majhna država, vendar je zaradi svoje lege izredno bogata z vodo, kar se kaže v raznovrstnosti in številu mokrišč, ki jih najdemo od jadranske obale do triglavskega pogorja, kraškega podzemlja, pohorskih barij in murskih mrtvic. Sprejeli smo vseobsegajočo državno zakonodajo, izvajamo evropske ukrepe, pišemo programe in strategije itd. Uspešno varstvo in uresničevanje evropske zahteve o zaustavitvi upadanja biotske raznovrstnosti do 2010, pomembni del česar so pri nas ravno mokrišča, bomo lahko dosegli le z dialogom, skupnim izvajanjem ukrepov in z enakovredno skrbjo za človeka in naravo. Če hočemo doseči dolgoročne razvojne cilje, moramo ohranjati zdrave in funkcionalne ekosisteme, pri tem pa je ključno sodelovanje in skupno delo vseh dejavnikov, od lokalnega prebivalstva do vladnih ustanov, raziskovalnih in izobraževalnih ustanov, gospodarskega sektorja ter naravovarstvenih in okoljevarstvenih ustanov. Tudi v Sloveniji mokrišča še vedno izgublamo, ker se premalo zavedamo njihovega pomena, zato je ozaveščanje javnosti, strokovne in laične, bistveno za njihovo ohranjanje.

Slovenija se lahko ponaša z dvema mednarodno pomembnima mokriščema, in sicer s **Sečoveljskimi solinami**, ki so bile stoletja tudi osnovna gonilna sila gospodarskega razvoja obalnega območja, danes pa so pomembno območje naravne in kulturne dediščine, ter s **Škocjanskimi jamami**, ki v sistemu kraškega vodonosnika s svojimi zalogami vode oskrbujejo tudi prebivalstvo širšega območja. Tema dvema tudi biotsko pomembnima sistemoma se na novo pridružuje **Cerkniško jezero z okolico**. Z vpisom tega območja na seznam mokrišč mednarodnega pomena poudarjamo kompleksnost kraških mokrišč. To območje je del porečja kraške Ljubljane z izjemno biotsko raznovrstnostjo predvsem podzemnih mokrišč in je v svetovnem vrhu po bogastvu jamske favne. Poleg tega pa je porečje znano tudi po ohranjenosti mokrišč, ki bistveno zmanjšujejo ogroženost zaradi poplav.

Mokrišča nam bodo koristila z vsemi svojimi številnimi funkcijami. Vsi, ki vanje posegamo ali nanje vplivamo, se iz njih učimo ali uporabljamo njihove naravne vire, smo obvezani, da jih v skupnih prizadevanjih ohranjamo v okviru celostnega gospodarjenja z vodami, prostorskega načrtovanja in ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Gordana Beltram
nacionalna koordinatorka za Ramsarsko konvencijo

V nadaljevanju objavljamo samo kratke povzetke s sej Vlade RS. Več lahko preberete na spletnih straneh ministrstva: www.gov.si/mop (Oglasna deska).

Vlada je obravnavala in sprejela **Uredbo o emisijah azbesta in pri odvajanju industrijske odpadne vode iz naprav, v katerih se uporablja azbest**. Uredba odpravlja nekatere pomanjkljivosti pri prenosu direktive sveta 87/217/EGS o preprečevanju in zmanjševanju onesnaževanja okolja z azbestom (Ur. l. RS, št. 85/87) v slovenski pravni red.

Vlada je obravnavala in sprejela **Uredbo o poročilu o primernosti izdelka, ki vsebuje gensko spremenjene organizme, in njegove uporabe na trgu**. Uredba določa obseg in elemente poročila, njena pravna podlaga pa je 42. člen zakona o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi (Ur. l. RS, št. 23/05).

Vlada je sprejela **zemljiškoknjižni predlog za izbris zaznambe začasnih ukrepov za zavarovanje urejanja prostora**, ki so bili sprejeti na podlagi uredbe o začasnih ukrepih za zavarovanje urejanja prostora na podlagi programa priprave lokacijskega načrta za avtocesto na odseku Lenart–Spodnja Senarska. Vlada je pooblastila ministra za okolje in prostor Janeza Podobnika, da pri okrajnem sodišču v Lenartu vložijo zemljiškoknjižni predlog za izbris zaznambe začasnih ukrepov, ki jih je v zemljiško knjigo vpisalo okrajno sodišče v Lenartu.

Vlada je sprejela **dve uredbi o mejnih vrednostih spojin v zraku**, in sicer:

- uredbo o mejnih vrednostih emisije halogeniranih hlapnih organskih spojin v zraku iz naprav, v katerih se uporabljajo organska topila, in
- uredbo o mejnih vrednostih emisije hlapnih organskih spojin v zraku iz naprav, v katerih se uporabljajo organska topila.

Vlada je izdala **soglasje k letnemu poročilu o dejavnosti in poslovanju Ekološkega sklada RS za leto 2004**. Vlada je odločila, da se pozitivni rezultat poslovanja v višini nekaj manj kot 841 milijonov tolarjev razporedi v namensko premoženje Ekološkega sklada RS, za člane nadzornega sveta ekološkega sveta pa je določila redno sejnino za leto 2005, in sicer v višini 29.000 tolarjev.

Vlada je **določila besedilo predloga zakona o evidentiranju nepremičnin** in ga posredovala Državnemu zboru RS v sprejem. Predlog zakona o evidentiranju nepremičnin temelji na naslednjih načelih:

- poenostavitev postopkov vpisa nepremičnin v nepremičninske evidence,
- zagotavljanje popolnosti podatkov nepremičninskih evidenc (razgrnitev),
- izboljšanje kakovosti podatkov o nepremičninah,
- zagotavljanje ažurnosti podatkov o nepremičninah,
- zmanjšanje upravnega in administrativnega dela uradnikov na Geodetski upravi RS,
- vzpostavitev nove evidence registra nepremičnin in kot njen del podatkov o stanovanjih in o stalno ali začasno prijavljenih prebivalcih na stanovanje ter vzpostavitev možnosti za delno pokritje stroškov vodenja in uporabe podatkov nepremičninskih evidenc.

Vlada je sprejela **stališča do pripomb in predlogov, podanih na javni razgrnitvi osnutka lokacijskega načrta za vplivno območje plazu Podmark**, in izdala uredbo o lokacijskem načrtu za vplivno območje plazu Podmark v občini Šempeter – Vrtojba.

Vlada je določila **besedilo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o trajnem prenehanju izkoriščanja uranove rude in preprečevanju posledic rudarjenja v rudniku urana Žirovski Vrh**. Namen sprejetja zakona je zagotoviti možnost nadaljevanja zapiralnih del rudnika urana Žirovski Vrh, ki se nanašajo predvsem na trajno sanacijo odlagališč rudarske in hidrometalurške jalovine Jazbec in Boršt.

Vlada se je seznanila z **variantnimi rešitvami poteka trase daljnovoda 2 x 110 kV med Beričevim in Trbovljami** in odločila, da je najustreznejša rešitev poteka trase daljnovoda po variantni rešitvi, ki je kombinacija treh obravnavanih variantnih rešitev: na odseku Dol varianta C, na odseku Javorščica varianta A, na odseku Kresnice varianta C, na odseku Hotič varianta B, na odseku Ponoviče varianta B, na odseku Šentlambert varianta A in za priključek do RTP Litija varianta C.

Vlada je **potrdila letni programa dela in razvoja za upravljanje območja geometričnega središča Republike Slovenije (GEOSS) za leti 2005 in 2006**, ki ga je pripravil koncesionar za upravljanje območja geometričnega središča RS, Društvo za razvoj in varovanje GEOSS. Vlada je sklenila, da se sredstva za upravljanje območja geometričnega središča za leto 2005 v višini nekaj manj kot milijon in pol tolarjev in za leto 2006 v višini devet in pol milijona tolarjev izplačajo v breme proračunskih sredstev.

Vlada je sprejela **sklep o določitvi tarife za ceno storitev opravljanja gospodarske javne službe ravnanja s klavnimi odpadki in kužnim materialom živalskega porekla** in naložila ministrstvu za okolje in prostor, za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in za finance, da v zadnjem četrtletju 2006 zagotovijo iz svojih proračunskih sredstev pokrivanje stroškov storitev, ki jih izvajalec javne službe izvaja za Nacionalni veterinarski inštitut, do 215 milijonov SIT, od tega vsako ministrstvo do ene tretjine tega zneska.

Vlada je sprejela **ново razdelitev sredstev proračunske rezerve 2005 za izvedbo programa odprave posledic poplav in drugih posledic neurja s točo 9. avgusta 2004 na širšem območju Slovenskih Konjic**, določenega s sklepom Vlade RS z dne 28. 7. 2005, v skupni višini 700 milijonov tolarjev.

Vlada je izdala **soglasje k rebalansu finančnega načrta Stanovanjskega sklada RS (SSRS) za leto 2005**, sprejetem na 32. seji nadzornega sveta Stanovanjskega sklada RS 28. novembra lani. Vlada ugotavlja, da so v rebalansu finančnega načrta SSRS ustrezno upoštevani cilji delovanja sklada za financiranje stanovanjske oskrbe.

Vlada se je seznanila z obrazložitvijo za določitev cene za enoto obremenitve tal za leto 2006 in sprejela **sklep o določitvi cene za enoto**

obremenitve tal za leto 2006. Cena za enoto obremenitve tal od 1. januarja do 31. decembra 2006 je 0,517 tolarja.

Vlada se je seznanila z obrazložitvijo za določitev za enoto obremenitve voda za leto 2006 in sprejela **sklep o določitvi cene za enoto obremenitve voda za leto 2006**. Cena za enoto obremenitve voda za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2006 je 6.329,50 tolarja.

Vlada je izdala **odločbo o določitvi koncesionarja za rabo vode za proizvodnjo električne energije na delu reke Save od Ježice do Suhadola**, s katero podeljuje koncesijo Holdingu Slovenske elektrarne, d. o. o. Podlaga omenjene odločbe sta zakon o vodah in uredba o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije na delu vodnega telesa reke Save od Ježice do Suhadola.

Vlada je obravnavala in sprejela **sklep o določitvi cene storitev obvezne državne gospodarske javne službe zbiranja odpadkov s plovil na območju koprškega tovarnega pristanišča** na podlagi Uredbe o načinu, predmetu in pogojih izvajanja te javne službe (Ur. l. RS, št. 59/05).

Vlada je dala **soglasje k finančnemu načrtu Stanovanjskega sklada RS za leti 2006 in 2007**, sprejetem na 32. seji nadzornega sveta sklada 28. novembra letos. Finančni načrt sklada za leti 2006 in 2007 vsebuje ovrednotene naloge sklada za financiranje stanovanjske oskrbe pri pridobivanju stanovanj za trg, pridobivanju najemnih neprofitnih stanovanj, dolgoročnem kreditiranju, spodbujanju varčevanja in zagotavljanju premij varčevalcem, ki varčujejo v okviru nacionalne stanovanjske varčevalne sheme, ter pri razvojnih projektih, raziskavah in analizah za potrebe sklada.

Vlada je sprejela **uredbo o dopolnitvi uredbe o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah do 10 MW nazivne moči**, za katere je bilo pridobljeno pravnomočno uporabno dovoljenje.

Vlada je obravnavala in sprejela **odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o programu priprave lokacijskega načrta za mednarodni mejni prehod Dragonja**. Za mednarodni mejni prehod Dragonja je bil v letu 2002 na osnovi idejne rešitve sprejet odlok o programu priprave lokacijskega načrta.

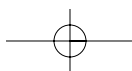
Vlada je sprejela uredbo o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije na reki Muri od Sladkega Vrha do Veržerja. Koncesijo so podelili Dravskim elektrarnam Maribor, ker so že imetnik koncesije za rabo vode za proizvodnjo električne energije na čelnem delu vodnega telesa reke Mure.

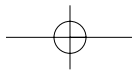
AKTUALNO

Prva seja medresorske delovne skupine za oblikovanje projekta celovitega razvoja območja tretje razvojne osi

V začetku decembra lani je v prostorih ministrstva potekala prva seja medresorske

(nadaljevanje na 7 strani)

delovne skupine za oblikovanje projekta celovitega razvoja območja tretje razvojne osi. Seja je bila sklicana na pobudo ministra Janeza Podobnika. Seje so se poleg ministra za delo, družino in socialne zadeve Janeza Drobničiča ter ministrstva za kulturo Vaska Simonitiča udeležili tudi predstavniki ministrstev za finance, promet, lokalno samoupravo in regionalno politiko ter kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Osnovna naloga medresorske delovne skupine je, kot je poudaril minister Podobnik, priprava projekta celovitega razvoja območja tretje razvojne osi v RS (razvojna povezava regionalnih središč Koroške, savinjsko-šaleške regije, Posavja, Zasavja, Dolenjske in Bele krajine). Razvojna os je dolgoročna vizija, ki naj poveže več različnih vidikov razvoja, od gospodarstva in prometa do turizma in kulturne dediščine, pa tudi različne inštitucije, ki soustvarjajo razvoj območja osi. Izgradnja tretje razvojne osi je skladna z usmeritvami strategije prostorskega razvoja Slovenije, ki narekuje celovit gospodarski razvoj in učinkovite infrastrukturne povezave med mesti in njihovimi zaledji ter manj razvitimi regijami, kar bo pripomoglo k policentričnemu razvoju in konkurenčnemu položaju teh regij.

Metka Černelč, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 21, Ljubljana, tel.: 01 478 7014

Podpisana pogodba za sanacijo gudronske jame v Pesnici

Minister Janez Podobnik, Marko Kryžanowski, predsednik uprave Petrola, in Žiga Debeljak, član uprave Gorenje gospodinjski aparati, d. d., so 5. decembra lani podpisali pogodbo o sanaciji odlagališča gudrona v Pesnici.

V letu 2004 je bil izveden javni razpis za sanacijo gudronske jame v Pesnici. Na podlagi prispelih ponudb je komisija iz predstavnikov ministrstva in Petrola izbrala kot najugodnejšega izvajalca podjetje Gorenje iz Velenja.

Sanacija obsega odstranitev 17.500 ton gudrona in 7000 ton kontaminirane zemljine, in sicer s postopkom solidifikacije gudrona na mestu jame in transport solidifikata v sežig v tujino. Pogodbena vrednost za sanacijo celotnega kompleksa v Pesnici znaša 2.268.000.000 SIT. Finančna sredstva za sanacijo bodo zagotovljena iz dolgoročnih ekoloških rezervacij podjetja Petrol (približno 1,2 milijarde tolarjev) in sredstev državnega proračuna, zbranih iz okoljskih dajatev oz. t. i. oljnega tolarja (približno milijarda tolarjev).

Sanacija bo trajala predvidoma dve leti, pred njenim pričetkom pa bo moral investitor pridobiti še gradbeno dovoljenje in poravnati vse odškodnine v zvezi s posegi v prostor.

Dušan Marc, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7306

Prejete prijave o dajanju električne in elektronske opreme na trg

Ministrstvo za okolje in prostor je decembra lani objavilo seznam podjetij, ki so do 5. decembra lani prijavila dajanje električne in elektronske (EE) opreme na trg. Ministrstvo je skladno z 39. členom Pravilnika o ravnanju z odpadno električno in elektronsko opremo (Ur. l. RS, št.

114/04 in 56/05) in javnim pozivom z dne 13. junija 2005 prejelo 326 prijav podjetij, ki so navedena v seznamu.

V seznamu so vsa podjetja, ki so oddala prijavo, ne glede na to, da nekatera med njimi niso zavezanec po pravilniku o ravnanju z odpadno EE-opremo in da so prijave nekaterih še v presoji.

Peter Tomše, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7362

Ustanovljen strokovni svet za prostor

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik je konec decembra sklical konstitutivno sejo strokovnega sveta za prostor. Svet bo v skladu s sklepom o ustanovitvi obravnaval gradiva ministrstva, ki se nanašajo na področje urejanja prostora, in podajal predloge, priporočila oz. mnenja. Obravnaval bo tudi strokovna vprašanja ter sooblikoval in svetoval pri oblikovanju politike na tem področju.

Strokovni svet za prostor vodi minister Janez Podobnik, sestavljajo pa ga prof. dr. Andrej Pogačnik (Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo), prof. Peter Gabrijelčič, prof. dr. Peter Fister, prof. Janez Koželj, dr. Živa Deu (vsi s Fakultete za arhitekturo), dr. Vladimir Drozg (Pedagoška fakulteta, Maribor), dr. Ivo Lavrač (Ekonomski fakulteta), dr. Viktor Pust (Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije), Uroš Lobnik (Fakulteta za gradbeništvo, Maribor), Janko Rožič (Ministrstvo RS za kulturo), Franc Zakrajšek (Urbanistični inštitut RS) ter Cveto Koder, Aleksander Ostan in Peter Lovšin.

Na konstitutivni seji so bila predstavljena izhodišča za novo prostorsko zakonodajo, ki je objavljena na spletni strani ministrstva: www.gov.si/mop, v rubriki Aktualno. Glede omenjenih izhodišč so člani sveta podali strokovna in vsebinska stališča ter pripombe. Ministrstvo bo stališča in pripombe proučilo in opravilo vsa nadaljnja usklajevanja s člani sveta.

Metka Černelč, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 21, Ljubljana, tel.: 01 478 7014

Akreditacija umerjevalnega laboratorija in imenovanje za regionalni instrumentacijski center

Umerjevalni laboratorij Agencije RS za okolje (ARSO) skrbi za umerjanje merilnih instrumentov v meteorološki, hidrološki in ekološki merilni mreži ARSO ter na slovenskih mednarodnih letališčih. Osnovna dejavnost laboratorija je zagotavljanje kakovosti merilnih podatkov ARSO, ki se uporabljajo v obveščanju javnosti, pri klimatoloških in ekoloških analizah, v prometu, kmetijstvu itd. Akreditacija laboratorija je bistvena za kakovostno izvajanje nacionalnega monitorstva in pomeni usposobljenost za izvajanje kalibracij v skladu z zahtevami standarda SIST EN ISO/IEC 17025. Poleg že doseženih akreditacij laboratorija ARSO za temperaturna umerjanja in zračni tlak v prejšnjih letih se je decembra 2005 končal proces širitve akreditacijske domene na področje umerjanj relativne vlažnosti zraka ter parametrov kakovosti zraka: CO, SO₂, NO, NO₂ in ozon.

Svetovna meteorološka organizacija je septembra lani imenovala Umerjevalni laboratorij ARSO za regionalni instrumentacijski center na področju jugovzhodne Evrope. Vloga regionalnih centrov je predvsem organizacija sodelovanja umerjevalnih laboratorijev meteoroloških služb, zagotavljanje sledljivosti kalibracij, organizacija seminarjev in delavnice pri pomoč Svetovni meteorološki organizaciji pri standardizaciji na omenjenem področju. Več informacij lahko najdete na spletni strani ARSO: <http://www.arso.sigov.si/>.

Mag. Drago Grosej, Agencija RS za okolje, Vojkova c. 1b, Ljubljana, tel.: 01 478 4100

Sodelovanje Agencije RS za okolje v projektu ESEAS RI

Agencija RS za okolje (ARSO) je sodelovala v projektu EU z naslovom *Razvoj infrastrukture Evropske službe za višine morja ESEAS RI (European Sea Level Service - Research Infrastructure)*; <http://www.esneas.org/esneas-ri/>.

Projekt se je končal novembra lani. Koordinator projekta je bila norveška geodetska uprava (Statens Kartverk). Sodelovalo je 21 znanstvenih in strokovnih inštitucij iz različnih, večinoma evropskih držav. ARSO je bil skupaj z zunanjimi sodelavci vključen v številne naloge (razvoj metod za kontrolo kakovosti opazovanj višin morja, analiza višin morja na letni do desetletni časovni skali in razvoj opazovalne mreže, sodelovanje pri oblikovanju evropske mreže merilnih postaj, izmenjava podatkov po spletnem portalu ESEAS, sodelovanje pri študiji variabilnosti višine Sredozemskega morja, prenovitev merilne postaje Koper in nadgraditev oceanografske boje Piran (MBP/NIB) z ADCP-merilnikom valovanja morja), podrobnejši opis projekta pa si lahko ogledate na spletnem naslovu: <http://www.arso.gov.si/podrocja/vode/projekti>.

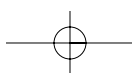

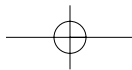
Nova nadgrajena mareografska postaja Koper po letu 2005

Igor Strojani, Agencija RS za okolje, Vojkova c. 1b, Ljubljana, tel.: 01 478 4125

Leto 2006 - mednarodno leto puščav in dezertifikacije

Generalna skupščina Združenih narodov je na svoji 58. seji 2. novembra lani sprejela resolucijo, ki proglašča leto 2006 za mednarodno leto puščav in dezertifikacije (preprečevanje širjenja puščav). Generalna skupščina poziva vse države, mednarodne organizacije in organizacije civilne družbe, da se pridružijo praznovanju leta 2006 in podprejo aktivnosti za ozaveščanje javnosti o problemu dezertifikacije in degradacije tal.

koledar

19. januar–16. februar	razstava <i>Narava med Radovljico in Bledom – odkrite skrivnosti mokrišč Blejskega kota in širšega območja sotočja Save Dolinke in Save Bohinjke</i> (avtor: Zavod RS za varstvo narave – OE Kranj); avla Ministrstva RS za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana <i>Milena Janežič, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7335</i>
2. februar	posvet Ministrstva RS za okolje in prostor ob svetovnem dnevu mokrišč z naslovom <i>Funkcije mokrišč za življenje in razvoj</i> ; Mestni muzej Ljubljana, Gosposka 15, Ljubljana <i>Gordana Beltram, Ministrstvo za okolje in prostor, Einspielerjeva 6, Ljubljana, tel.: 01 309 4566</i>
6.–9. februar	Dubaj: svetovni ministrski okoljski forum oz. 9. posebno zasedanje upravnega sveta Programa ZN za okolje (GMEF/GC UNEP) <i>Mag. Emil Ferjančič, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7332</i>
11. in 12. maj	PRVO OBVESTILO: Ljubljana: mednarodna konferenca – 4. srečanje za uresničevanje evropske konvencije o krajini; tema: <i>Krajina in družba</i> ; Ministrstvo RS za okolje in prostor in Svet Evrope <i>Nataša Bratina Jurkovič, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 21, Ljubljana, tel.: 02 478 7055.</i>

Najpomembnejše sporočilo je, da dezertifikacija resno ogroža človeštvo. Zaradi degradacije tal je prizadeta ena tretjina zemeljske površine in približno milijarda ljudi v več kot sto državah.

UNCCD in omenjena konvencija dajeta mednarodni skupnosti ključni instrument za uresničitev milenijskih razvojnih ciljev ZN, ki jih je treba uresničiti do leta 2015. Ti razvojni cilji so doslej najambicioznejše zastavljena strategija boja proti svetovni revščini.

Več o tem najdete na spletni strani:
<http://www.unccd.int/publicinfo/iyddlogo/menu.php>.

Milena Janežič, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7335

PUBLIKACIJE

Ali poznamo svojo geološko dediščino?

Akcija Geotrip v letih 2002 in 2003

Konec lanskega leta je Agencija RS za okolje izdala brošuro *Geotrip '02 v Sloveniji*. Geotrip je evropska akcija ozaveščanja o geološki dediščini. Na pobudo Evropske zveze za ohranitev geološke dediščine ProGEO se je začela v evropskem letu varstva narave (1995). Akcija je ena redkih priložnosti, ko naravovarstveniki, geologi, geografi, rudarji, kamnoseki, turistični in kulturni delavci, učitelji itd. sodelujejo pri varstvu geološke dediščine. Namen akcije je bil predstaviti geološko dediščino našega gorskega sveta in dejavnosti, ki so jih pripravili organizatorji posameznih akcij v okviru Geotripa 2002.

Varstvo narave postaja vse bolj usmerjeno v varovanje živalskih in rastlinskih vrst in njihovih habitatov, toda zavedati se moramo, da so habitati neločljivo povezani z neživo naravo, ki je osnova vsega in je prav tako potrebna varstva. Le tako lahko zagotovimo celovitost varstva narave, zato je bil cilj avtorjev brošure poudariti predvsem pomen geološke raznovrstnosti, ki

pa jo moramo najprej razumeti, da jo lahko tudi cenimo in varujemo.

V prvem delu publikacije smo opisali splošne mehanizme nastajanja gora. Geološka dediščina v povezavi z nastankom gora je rdeča nit drugega dela knjižice, ki osvetli v kamnu zapisana sporočila o potovanju celin, o nekdanjih morskimi okoljih, nekdanjih prebivalcih na Zemlji, vulkanizmu, moči erozije vode, ledu in vetra. Tretji del osvetljuje širši pogled na varstvo gora, vzroke teženj po varovanju gora, njihov vpliv na dožemanje varstva narave in zgodovinski pogled na njegov razvoj v Sloveniji. Četrty del brošure pa je namenjen prispevku mnogih sodelujočih v akciji Geotrip '02, ki je potekala pod geslom: *Gore so čudoviti spomeniki naše geološke dediščine in zakladnica, ki hrani enkratne oblike življenja. Gore so izziv pogumnim, most med nebesi in zemljo, domovanje duhov in bogov. Gore so in bodo kraljevale našemu svetu.* V akcijo so se vključili mnogi posamezniki in organizacije in prav aktivno sodelovanje različnih partnerjev pri ozaveščanju o pomenu varstva naših gora in geološke dediščine gorskega sveta je temeljni cilj akcije.

Brošura je nastala kot odmev na mednarodno leto gora 2002, izšla pa je pred mednarodnim letom planeta Zemlja, ki ga je za leto 2006 razglasila Mednarodna zveza geoloških znanosti (*IUGS – The International Union of Geosciences*). Namen akcije pod geslom *Znanosti o Zemlji za družbo* je poudariti povezanost med človeštvom in Zemljo. Tako se nam letos obetajo številne možnosti, da se izvajalci preteklih akcij Geotrip tudi v prihodnje vključijo v ozaveščanje ljudi o naravnih zakonitostih Zemlje.

Verjamemo, da bo brošura spodbuda k novim dejavnostim, s katerimi lahko opozorimo na neločljivo povezanost nežive in žive narave in se še bolj usmerimo v njeno celovito varstvo.

Branka Hlad, Agencija RS za okolje, Vojkova c. 52, Ljubljana, tel.: 01 280 4007

Izdaja:	Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije Dunajska c.48 1000 Ljubljana tel.:(01) 478 7335 faks: (01) 478 7415
Uredništvo:	Embea d.o.o.
Odgovorna urednica:	Milena Janežič milena.janezic@gov.si
Naklada:	1830
Priprava in tisk:	Medium d.o.o.
Tiskano na:	stoodstotno recikliranem papirju

Naslovi za elektronsko pošto na MOP:
ime.priimek@gov.si
Obiščite domačo stran MOP:
<http://www.gov.si/mop/>

vsebina

uvodnik 1

vlada

Kratki povzetki s sej Vlade RS. 2

aktualno

Prva seja medresorske delovne skupine za oblikovanje projekta celovitega razvoja območja tretje razvojne osi 2

Podpisana pogodba za sanacijo gudronske jame v Pesnici 7

Prejete prijave o dajanju električne in elektronske opreme na trg 7

Ustanovljen strokovni svet za prostor 7

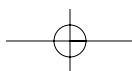
Akreditacija umerjevalnega laboratorija in imenovanje za regionalni instrumentacijski center 7

Sodelovanje Agencije RS za okolje v projektu ESEAS RI 7

Leto 2006 – mednarodno leto preprečevanja širjenja puščav 7

PUBLIKACIJE 8

Javna tribuna 3-6

Javna tribuna

uvodnik

Ministrstvo za okolje in prostor je v zadnjem času na različne načine večkrat pozvalo civilno družbo oz. različne dele strokovne javnosti k izboljšanju komunikacije. Na naše povabilo v prejšnji številki Javne tribune k sodelovanju z mnenji o prostorski zakonodaji žal (še) ni prispelo nobeno pismo ali predlog.

V zadnjih dveh, treh mesecih smo tudi v osebnih stikih (predvsem z nekaterimi arhitekti, ki so širši javnosti znani kot kritični pisci) dobili zagotovilo, da bomo prejeli kritične prispevke, a rezultata dogovorov še ni.

Seveda se je treba vprašati, ali smo mi vzrok, da prave komunikacije ni? Preverili smo, ali je bilten kot publikacija fizično dovolj prisoten. Seznam prejemnikov je dolg (skoraj 2000 naslovov doma in v tujini), dobivajo ga vse pomembne inštitucije, veliko strokovnjakov, dostopen je na svetovnem spletu, strokovna javnost za bilten ve, pet mesecev, kolikor preizkušamo novo obliko komunikacije, Javno tribuno, je tudi dovolj dolgo obdobje. Je morda oblika Javne tribune takšna, da nikogar ne pritegne?

V tej številki smo se odločili za novost, za intervju. Prvi je z arhitektom dr. Andrejem Pogačnikom, predstojnikom Katedre za prostorsko planiranje na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo. Po naši oceni je zanimiv in dober, saj smo dobili vrsto kakovostnih predlogov in pripomb. Na našo prošnjo je dr. Pogačnik posredoval tudi svoj predlog metodologije, ki se ujema z njegovo pripombo v intervjuju, da lahko nova platforma na regionalni ravni, če bi bila zakonsko učvrščena, pripomore k pametnejšemu, boljšemu upravljanju prostora.

Je Javna tribuna s tem orodjem dobila novo obliko? Naš cilj je že od vsega začetka vzpostaviti komunikacijo in obliko dialoga o problematiki, za katero je pristojno ministrstvo, da bi prišlo do boljših in učinkovitejših rešitev sistemske zakonodaje. In za doseg tega cilja je koristno prilagoditi tudi obliko te Javne tribune.

Z manjšo zamudo objavljamo tudi krajši povzetek debate arhitektov na našo vodilno temo in odgovor na pismo z Jesenic.

Veseli bomo vaših prispevkov ali predlogov tudi še na "stari način"!

Uredništvo Javne tribune Okolje & Prostor

Intervju z dr. Andrejem Pogačnikom, predstojnikom Katedre za prostorsko planiranje na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo

Vprašanje:

"Katero so po vašem mnenju dobre in koristne novosti pri izhodiščih oz. predlogih nove prostorske zakonodaje?"

Odgovor:

"Na prvem mestu bi omenil poenostavitve prostorskih načrtov, ki bodo omogočale regijam, občinam in posameznim subjektom priti do veljavnosti posameznega dokumenta, tudi graditeljem do gradbenega dovoljenja. Do sedaj so bili vsi ti postopki bistveno predolgi. Kot drugo bi omenil, da z zakonom vstopa na široka vrata arhitekturna stroka s svojo odgovornostjo do kulture prostora tako v mestih kot v krajini. Mislim, da bo vloga krajinske arhitekture potisnjena bolj v realne okvire. Tretja novost pa je, da bo izdelovalec zakona bolj prisluhnil stroki, omogočil, da se stroka bolj vključi v pripravo zakonodaje, kar mi je seveda pogodu."

Vprašanje:

"Katero pa so po vašem mnenju slabe ali nekoristne zadeve pri predlogih nove prostorske zakonodaje?"

Odgovor:

"V ponovnem vzpostavljanju nejasnosti, terminoloških zmed, npr. dvojnica načrt – plan, ki jo pripravljavec zakonodaje uporablja kot dva pojma, v resnici pa pomeni eno in isto. Drugo negativnost, ki jo vidim, je v dvojnosti oziroma ločeni obravnavi okoljskega poročila in prostorskega dokumenta na razgrnitvah. Odgovor na to pripombo je že dal pripravljavec te zakonodaje, da je to zahteva EU, da bo s tem omogočena sledljivost, vendar po mojem nastaja tako razkorak med okoljevarstvenimi in prostorskimi zahtevami, kar se bo preneslo tudi v javne razprave in razgrnitve."

Vprašanje:

"Kaj bi bilo po vaši oceni koristno dodati v prostorsko zakonodajo?"

Odgovor:

"Šolanje urbanistov in prostorskih načrtovalcev. Večji delež studij o metodi razvoja zemljišč, t. i. urban management.

Naj se bolj učvrsti regionalna raven načrtovanja, ker je to edina možnost, da se integrirajo socialna, ekonomska in okoljska komponenta razvoja. Vsaka od naštetih ima namreč svojo metodologijo, svojo zakonodajo, svoje lobije in svoje interesne skupine! Tukaj pa lahko na ravni regionalnega programa in prostorskega načrta vzpostavimo nove integrativne metode (!), ki bi postale obvezne, nekakšna obvezna platforma za nižje ravni, do občin in do posameznih projektov. To je po moje povezava regionalnega razvojnega programa in regionalnega načrta. Večini laične javnosti ni jasno, v čem je razlika, stroka pa prav dobro ve, da tukaj prihaja do popolne zmede in neurejenosti!

Ključno pa je, da se v novo prostorsko zakonodajo vnesejo strogi, stoodstotno delujoči mehanizmi za preprečevanje velikih zemljiških špekulacij in ogromnih dobičkov! Na tem lahko stoji ali pade celotna prostorska zakonodaja, tudi vlada. Trenutek je več kot pereč in resnično nujen!"

Vprašanje:

"Ministrstvo za okolje in prostor je v zadnjem času nekajkrat navedlo, da bo opozarjalo in posebej podpiralo primere t. i. dobre prakse v zvezi s prostorsko zakonodajo. Kako bi lahko po vaše stimulirali primere dobre prakse?"

Odgovor:

"Dobra praksa bi se morala predvsem medijsko in med stroko dodatno popularizirati. Občina ali investitor bi morala dobiti moralno podporo, tako da bi primer dobre prakse postal bolj poznan v stroki in v širši javnosti. Dobra praksa bi se morala tudi preliti v podzakonske akte kot navodilo za izvajanje prostorske zakonodaje. Dobra praksa bo dejansko tržila prostor! Tako bo investitor dobil dobre, privlačne lokacije, najbolje vložil svoj kapital in tržil svojo dejavnost!"

Nova interdisciplinarna metoda razvojnega in prostorskega načrtovanja z zamisljivo o enem razvojnem dokumentu regije

Strokovna javnost je premalo obveščena o rezultatih ciljnih raziskovalnih projektov (CRP) na področjih urejanja prostora in varstva okolja. Ti naj bi v obliki aplikativnih raziskav podpirali pomembne prostorske odločitve. Ena od nalog CRP je tudi raziskati metodološke osnove za podzakonske akte. Avtor tega prispevka prof. Andrej Pogačnik je skupaj s soavtorji prof. Ivanom J. Marušičem, prof. Ivom Lavračem in dr. Marjanom Ravbarjem raziskoval možnosti integracije prostorskih, okoljskih, gospodarskih in socialnih vsebin v regionalnih razvojnih programih nove generacije za obdobje 2007–2013. Predlagana interdisciplinarna metoda naj bi bila uporabna tudi kot temelj strokovnih podlag za regionalne prostorske načrte in za pripravo projektov, ki kandidirajo za sofinanciranje iz skladov EU. Brez integrativne metodologije so ekonomski, socialno-demografski, okoljski in prostorski vidiki v najboljšem primeru separadni, ločeni deli prostorskih dokumentov.

Avtorji so oblikovali matriko 37 ključnih kazalcev za področja gospodarstva, človeških virov, okolja, prostora in družbene participacije (kot vhodni "podatki", torej stanje kazalcev, za oblikovanje osnutkov (plana, projekta, variant), kot "kontrolni" kazalci pa znova v 2. fazi, ko se analizirajo posledice, učinki, ko se izbere varianta in ko se izdelata celovita presoja vplivov na okolje na osnovi okoljskega poročila). V matriki so podane usmeritve za uporabo kazalcev, zlasti v povezavi z drugimi kazalci, ki izrazito součinkujejo. Metodo je skupina uspešno testirala na RRP južnoprimorske regije, pa tudi regionalne zasnove prostorskega razvoja (iste) regije. Za test projekta je

bila izbrana Lipica, konkretno njen projekt revitalizacije. Matrika kazalcev je univerzalna in se v njej "izpolnijo" tiste rubrike, ki so za zadevni problem pomembne. Omogoča enakovrednost vseh glavnih sestavin načrtovanja in njihove interakcije. Metoda ni "zašla" v zahtevno matematično modeliranje, ki ga ne bi mogli ali znali uporabiti in ki bi zaradi kompleksnosti slonela na majavih nogah.

Raziskovalci so ugotovili, da je obstoj regionalnega razvojnega programa in regionalne zasnove prostorskega razvoja (oz. medobčinskega načrta) dvojnost, ki ni potrebna niti smiselna. Ob snovanju nove prostorske zakonodaje in pred novo finančno perspektivo 2007–2013 je priložnost, da se anomalija odpravi in da se vsaj za raven regije pripravi en sam razvojni dokument.

Ta načrt imenujemo "razvojni načrt regije". Vključuje naj dosednji regionalni razvojni program in regionalno zasnovo prostorskega razvoja. Enako vsebino in pravni položaj (kot razvojni načrt regije) naj ima tudi medobčinski razvojni načrt.

Razvojni načrt regije naj bi se izdelal za obdobje ene finančne perspektive (2007–2013) z dolgoročno strategijo prostorskega urejanja, ki zajema čas vsaj dveh finančnih perspektiv. Po koncu obdobja se po potrebi dopolni prostorski vidik urejanja. Celotni dokument, ki vključuje tudi dolgoročno strategijo prostorskega razvoja, naj se obvezno izdela na novo po treh finančnih perspektivah, tj. do leta 2025.

V pripravljanih delih se obdelajo strokovne podlage gospodarskega, socialnega, okoljskega in prostorskega razvoja z analizami stanja in razvojnih teženj, bilancami, projekcijami in valorizacijami (npr. ranljivosti in privlačnosti prostora), ki so osnova za dolgoročno zasnovo (vizijo) razvoja regije. Dolgoročna zasnova vključuje temeljne usmeritve prostorskega razvoja regije, kot so infrastrukture, možne lokacije gospodarskih con, ključnih družbenih objektov, možnosti za razvoj turizma, intenzivnega kmetijstva ipd. Pomeni okoljsko sprejemljivo "ponudbo" in rezervacijo

prostora za gospodarski in socialni razvoj, vključno s posameznimi projekti, če ti že obstajajo.

Razvojni načrt regije mora biti usklajen s strategijo razvoja Slovenije, razvojnim programom Slovenije, SPRS in strategijami prostorskega razvoja občin.

Izdela dokumenta naj pripravlja in strokovno usmerja regionalna razvojna agencija, ki se združi z regionalno izpostavo MOP in po potrebi kooptira kadre iz zadevnih sektorjev na regijski ravni. Ta enotna služba naj bi imela tudi pooblastilo za izdajanje gradbenih dovoljenj za regionalne objekte oz. objekte medobčinskega pomena. Združuje naj tudi prostorsko informatiko na regijski ravni in (medobčinske) inšpekcijske službe.

Če povzamemo: "Dosedanji" regionalni razvojni program za obdobje 2007–2013 se "prostorizira" (alocira dejavnosti, infrastrukturno opremi prostor) v prostorskem delu in pomeni prvo fazo dolgoročne regionalne zasnove prostorskega razvoja. Po drugi strani pa dolgoročna prostorska zasnova regije določi prostorsko-lokacijske pogoje za umestitev razvoja gospodarstva, človeških virov in okolja v obdobju 2007–2013. Na ta način so tudi programi, podprogrami in projekti utemeljeni v prostorskem dokumentu, s čimer se olajša pot do pridobitve sredstev iz evropskih skladov. Velja pa tudi obratno, dolgoročne prostorske vizije in osnutki prostorskih rešitev imajo podlago v analizah in razvojnih možnostih gospodarstva, človeških virov, varstva okolja, česar sam regionalni prostorski načrt ne zmore obdelati dovolj temeljito.

Okoljsko poročilo temelji na posegih v prostor, predvidenih v obdobju 2007–2013, in na dolgoročno predvidenih ureditvah infrastruktur ter drugih prostorskih ureditvah regije.

S tukaj opisanim predlogom se bistveno racionalizirajo kadri in postopki, strokovne podlage se pripravijo le enkrat, zagotovljena pa je tudi integracija prostorskih, gospodarskih, okoljskih in drugih vidikov. Projekti so že v izvoru finančno ovrednoteni, prostorsko locirani in okoljsko presojani.

Uresničeno je načelo "vse na enem mestu".

*Prof. dr. Andrej Pogačnik
Univerza v Ljubljani
Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo
Katedra za prostorsko planiranje
Jamova 2, 1000 Ljubljana*

Debata o predlogih prostorske zakonodaje

Včasih se zgodi, da se vname debata starih znancev, arhitektov. V petek zvečer, 13. januarja, se je o nosilni temi te Javne tribune, o predlogih prostorske zakonodaje. Iz debate navajamo nekaj misli, v razmislek ali celo pomoč članom novega strokovnega sveta za prostor pri našem ministrstvu.

V razgovoru je bila omenjena tudi misel iz intervjuja arhitekta Andreja Pogačnika, objavljenega v tej Javni tribuni, da se v novi prostorski zakonodaji uvedejo strogi mehanizmi za preprečevanje velikih zemljiških špekulacij. Eden od kolegov je takoj pripomnil, da je tisti dan v časopisu Delo našel zanimiv članek o tem, kako je gradbeno podjetje "potegnilo mesto z zemljišč" (v kasnejšem preverjanju članka smo ugotovili, da so točno te besede v naslovu članka), in citiral stavek iz članka: *Uprava gradbenega podjetja se je očitno odločila, da pogodbe ne bo upoštevala, a se mestna oblast na kršenje pogodbe ni odzvala...*

Prvi odziv je bil slišati kot nadaljevanje novinarjevega razmišljanja:

- Ti špekulantje so pa res od hudiča, nategujejo naše mesto, kjer se le da, krivda je popolnoma jasna.

Drugo mnenje je zvenelo vsaj v začetku nenavadno, a se je ravno ob tem razvilo nekaj zanimivih misli:

- Ne gre za krivdo gradbenega podjetja, recimo pogojno, špekulanta, dokler se mu pravnomočno ne dokaže, da je ravnal protizakonito. Kriva je predvsem mestna oblast, nosilec javnega pooblastila. Pri zemljiščih je zelo točno določeno, kdo v oblastni hierarhiji je odgovoren za kaj, ker ne

ukrepa takrat, ko se pojavi nepravilnost. To je tisti hip, ko je prejel pisni ali ustni odgovor, da se pogodba ne bo upoštevala, kot navaja novinar.

- In kaj je prav?

Prav je, da se dogovorjenega držiš! Posebej če to piše v pogodbi.

- In kako bi moral odgovorni mestni uradnik reagirati?

To bi bilo dobro, če bi jasno in razumljivo pisalo v zakonodaji, če bi točno pisalo v podzakonskih aktih, za vsak primer posebej, tudi v posebnem priročniku, ki bi ga imel odgovorni uradnik obešenega nad pisalno mizo. Če kdo ne upošteva dogovorjenega v pogodbi, se izda javno priporočilo, da se ne pripusti več k natečaju za katero koli javno naročilo. Pa naj se potem potruji in dokaže, da se mu je zgodila krivica! V celotnem nizu, od osnovne prostorske zakonodaje, kot priporoča Andrej Pogačnik, do jasno zapisanih navodil posameznemu nosilcu javnega pooblastila, bi morale biti vse podrejeno preprečitvi kakršnekoli špekulacije. Tudi to, kako odgovorni nosilec javnega pooblastila "odleti", če ne reagira, kot piše v zakonu ali navodilu!

Zanimivo je zazvenela pripomba: "Kaj pa če se gradbeno podjetje, četudi bi se odgovorni na mestni oblasti pravilno odzval, na to preprosto ne bi oziralo?"

Odgovor je bil prompten: "Država – oblast – je vedno močnejša, če le hoče... Ravno pri zemljiščih je celo preprosteje kot pri večini drugih stvari, nobeno se ne more skriti, nobeno uiti! Vse stvari so zapisane, vse stvari so narisane".

Glede tega, zlasti ker so bili prisotni sami arhitekti, nobeden ni imel pripombe.

*Uredništvo Javne tribune
Okolje & prostor*

Odgovor ministrstva na prispevek št. 6, pismo z Jesenic

Gorenjsko ekološko združenje (GEZ) opozarja na čezmerno onesnaževanje, ki ga povzroča jeseniški Acroni, in odločno nasprotuje izdajanju kakršnih koli okoljskih dovoljenj podjetju, dokler se stanje ne sanira in vzpostavi javno dostopno kontinuirno monitorstvo izpustov. Svoje nezadovoljstvo utemeljuje z dejstvom, da podjetju kljub izvajanju sanacijskega programa ni uspelo zmanjšati škodljivih vplivov na okolje na dovoljeno raven.

Legalizacija Acronijevega čezmernega obremenjevanja okolja je bila dosežena s predložitvijo sanacijskega programa (ki mora biti še dokončno potrjen v delu, ki obravnava ravnanje z odpadki in sanacijo brežin Save v Javorniku in Mostah). To obremenjevanje bo trajalo vsaj do rokov, ki so v programu navedeni za izvedbo posameznih ukrepov. Sanacijski program seveda ne omogoča podjetju neomejenega onesnaževanja, ampak točno določa njegov obseg, izvajanje sanacijskega programa pa spremlja okoljska inšpekcija.

Kako pa je s podeljevanjem okoljevarstvenih dovoljenj? Po zakonu o varstvu okolja je teh več vrst. Za Acroni so odločilna določila o okoljevarstvenem dovoljenju za naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (naprave IPPC). Bistvena značilnost takšnega dovoljenja je njegova

integralnost (upoštevanje vseh vrst vplivov na okolje in različnih dovoljenj v eni listini) in zahteva za doseganje najmanjše možne emisije ter porabe energije in naravnih virov (t. i. vrednosti 1 NRT ali BAT). Še ena, v tej zadevi pomembna značilnost je sodelovanje javnosti: vloga in osnutek dovoljenja bosta morala biti dostopna javnosti, ki bo imela en mesec časa za dajanje mnenj in pripomb, izdajatelj dovoljenja pa se bo moral v obrazložitvi odločbe do njih opredeliti.

Acroni je eno od petnajstih slovenskih podjetij, ki imajo odobreno prehodno obdobje za prilagoditev zahtevam direktive IPPC. V pristopni pogodbi med EU in Slovenijo je izrecna zahteva, da se vsem podjetjem s prehodnim obdobjem do 30. oktobra 2007 izdajo okoljevarstvena dovoljenja, v katerih morajo biti navedeni "individualno zavezujoči časovni razporedi za doseganje popolne usklajenosti". To pomeni, da bodo ta podjetja dobila nekakšna "začasna" dovoljenja, ki bodo vsebovala roke za izpolnjevanje posameznih, eksplicitno izraženih zahtev. V primeru Acronija je zadnji možni rok 30. oktober 2010. V dovoljenju bosta poleg mejnih vrednosti emisije in drugih pogojev za zagotovitev čim večje stopnje varstva okolja kot celote navedena tudi obseg in način monitorstva.

Iz vsega povedanega lahko sklenemo, da bo Acroni moral dobiti okoljevarstveno dovoljenje, v katerem bodo v bistvu povzeti roki iz sanacijskega programa, do tedaj pa bo tudi čezmerno onesnaževanje. Pri podeljevanju dovoljenja bo javnost kolikor mogoče sodelovala. Zahteva po vzpostavitvi javno dostopnega monitorstva izpustov pa še ni zakonsko osnovana in ostaja v sferi prostovoljnega dogovarjanja s podjetjem (za katero verjamemo, da si želi dobrih odnosov v okolju, v katerem deluje).

*1 NRT – najboljša razpoložljiva tehnika;
BAT – best available technique*

VABILO:

Vabimo civilno družbo, nevladne organizacije in posamezne neodvisne raziskovalce, da predlagajo, kateri so tisti problemi, ki bi jim moralo ministrstvo posvetiti več pozornosti, ali pa posredujejo svoj predlog za rešitev problema na področju, ki ga obravnava ministrstvo.

Prispevki naj bodo dolgi med 2000 in 2500 znakov (približno pol do tričetrt tipkane strani). Poslani naj bodo po elektronski pošti na naslov:

milena.janezic@gov.si ali

mburger@volja.net

z oznako v okenčku "zadeva" :

PRISPEVEK ZA JAVNO TRIBUNO

Prispevki so lahko podpisani ali pa nepodpisani, ta oblika javne tribune je predvsem namenjena predlogu, stvari, zahtevi, objektu, rešitvi problema, šele na drugem mestu je avtor; takrat pa seveda pričakujemo polno ime in naslov.